

РЕШЕНИЕ
№ 15

КАРАР
15 сентябрь 2022ел

**Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районының
Илексаз авыл жирлеге
депутаты статусы турында
нигезләмәне раслау хакында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Сарман муниципаль районының «Илексаз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы, Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге депутаты статусы турындагы нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы» (pravo.tatarstan.ru) һәм «Сарман муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (sarmanovo.tatarstan.ru) урнаштырырга.

3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көнненән үз көченә керә.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам.

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районының
Илексаз авыл жирлеге Совет рәйсе

Ф.М.Гыйлфанов

Сарман муниципаль районының Илексаз
авыл жирлеге карарына кушымта

Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге депутаты статусы турында
нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге депутатының хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрне билгели.

1 статья. Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге **депутаты статусының хокукый нигезе**

1. Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге депутаты (алга таба – депутат) статусы Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары, Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Жирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын нәтижәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудырлар.

2 статья. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутат вәкаләтләре Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлегенә сайланган көннән башлана һәм яңа чакырылыш эш башлаган көннән туктатыла, әлеге Нигезләмәнең 3 статьясында каралган очраклардан тыш.

2. Депутатның вәкаләтләре вакыты «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге уставы белән билгеләнә.

3 статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

Депутат вәкаләтләре түбәндәге очракларда вакытыннан алда туктатыла:

- 1) үлем;
- 2) үз теләге белән отставкага китү;
- 3) суд тарафыннан эшкә сәләтсез яисә чикләнгән күләмдә генә сәләтле дип танылу;
- 4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылу яисә вафат булган дип игълан ителү;
- 5) аңа карата судның гаепләү карарының законлы көченә керүе;
- 6) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;
- 7) Россия Федерациясе гражданлыгыннан яки чит ил гражданы аның нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга мөмкин булган Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгыннан чыкканда, Россия Федерациясенә халыкара килешүендә башкасы каралмаган булса, Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына

сайланырга хокуклы Россия Федерациясе гражданы яки чит ил гражданының чит ил гражданлыгы (подданства) булганда яисә чит ил территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документы булганда;

8) сайлаучылар фикере буенча;

9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хезмәткә чакырылу яки аны алыштыручы альтернатив граждан хезмәтенә жиберү;

11) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләренә үтәмәгән очракта;

12) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган башка очракларда.

Искәрмә: муниципаль район советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында статьяның 1 өлешенә түбәндәге эчтәлектәге пункт өстәргә тәкъдим итәбез:

«) аның жирлек башлыгы, муниципаль район составындагы жирлекнең вәкиллеке органы депутаты буларак вәкаләтләрен туктату.»

2. Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында карар вәкаләтләренә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, әгәр бу нигез Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы сессияләре арасында барлыкка килсә - мондый нигез барлыкка килгән көннән өч айдан да соңга калмыйча кабул ителә.

3. Татарстан Республикасы Президенты депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләренә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көн булып әлегә гаризаның Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге керү көне санала.

4 статья. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе

Депутат Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге депутатының шәхесен һәм вәкаләтләрен раслаучы төп документ булган таныклыкка, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында куллана торган күкрәк билгесенә ия.

2. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе турында нигезләмә, аларның тасвирламасы Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге тарафыннан раслана.

5 статья. Депутатның үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген азат ителмәгән нигездә башкара, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә алып бара, Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге уставы белән билгеләнгән очраклардан тыш.

6 статья. Депутат эшчэнлегенең формалары

1. Депутат эшчэнлегенең формалары булып тора:

а) Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге утырышларында катнашу;

б) Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге комиссияләре эшендә катнашу;

в) Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге карауга Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге карарлары проектларын кертү;

г) депутат таләбе кертү;

д) депутат мөрәжәгатен юллау;

е) дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына, иҗтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфай затларына тәкъдимнәр кертү;

ж) тиешле вазыйфай затларга гражданныр хокукларын бозуны кичекмәстән кисәтү буенча чаралар күрүнә таләп итеп мөрәжәгать итү;

з) сайлаучылар белән эшләү;

и) депутат берләшмәләре, фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;

к) территорияль иҗтимагый үзидарә оешмаларында катнашу.

2. Депутат эшчэнлеге шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге уставында, Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге Реглементында, башка муниципаль актларда каралган башка рәвешләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

7 статья. Депутатның Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге утырышында катнашуы

1. Депутат Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге утырышында шәхсән катнаша.

2. Депутат Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге утырышын үткәрү вакыты һәм урыны турында, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында үз вакытында хәбәр итә, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча барлык кирәкле материалларны Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге Регламенты нигезендә ала.

Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге утырышында катнаша алмаганда депутат бу хакта алдан Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге хәбәр итә.

3. Депутат хокуклы:

1) Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге комиссияәренә һәм тиешле вазыйфаларга сайларга һәм сайланьрга;

2) Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге карау өчен мәсьәләләр тәкъдим итәргә;

3) Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге төзелә торган органнарны формалаштыру һәм Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге сайлый (билгеләнә, килештерелә торган) вазыйфай затлар кандидатуралары буенча фикер белдерергә;

4) хокукый инициативаны гамэлгә ашыру тәртибендә Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге хокукый актлары проектларын кертергә;

5) Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге көн тәртибенә, тикшерелә торган мәсьәләләрне карау тәртибе һәм асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәرمәләр, карарлар проектларына һәм башка актларга төзәтмәләр кертергә;

6) Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге утырышында чираттан тыш хисапны яки Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге күзәтчелегендәге теләсә кайсы органның яисә вазыйфай затның мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге утырышларында, аның фикеренчә, гражданның ижтимагый әһәмияткә ия булган мөрәжәгатләрән игълан итәргә;

9) үз тәкъдимнәрен нигезләп һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмәләр һәм аңлатмалар бирергә;

10) Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге утырышлары беркетмәләре эчтәлегә белән танышырга.

4. Депутат тарафыннан Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге утырышында әйтелгән тәкъдимнәр һәм искәرمәләр Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге тиешле комиссия тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 статья. Депутатның Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге даими һәм вакытлы комиссияләр эшендә катнашуы

1. Депутат Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге үзе әгъза булган комиссияләр эшендә шәхсән катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр турында фикер алышуда һәм карарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат үзе әгъза булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр турында фикер алышуда һәм киңәш бирү тавышы хокукы белән карарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 статья. Депутатның Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат үз компетенциясе кысаларында Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәргә тиеш.

2. Депутат Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге һәм аның комиссияләре кушуы буенча муниципаль берәмлек чикләрендә булган Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге органнары һәм жирле үзидарәнең вазыйфай затлары, оештыру-хокукый рәвешләренә һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, оешмалар тарафыннан карарларның үтәлешен тикшерүдә катнаша.

3. Йөкләмәне үтәү нәтижәләре турында депутат Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге яисә аның комиссиясенә хәбәр итә

10 статья. Депутат таләбе

1. Депутат Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге утырышларында жирле үзидарэ органнарына, жирле үзидарэ органнарының вазыйфай затларына, Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге тарафыннан булдырылган яки төзелгән башка органнар житәкчеләренә, Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә, аларның компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча, депутат таләбе белән мөрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе - депутат мөрәжәгате, ул Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге карары белән депутат таләбе дип таныла. Депутат таләбе турында тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертелә һәм Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге утырышыда Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге Регламентында билгеләнгән тәртиптә игълан ителә.

3. Депутат таләбе жибәрелгән жирле үзидарэ органы житәкчесе, вазыйфай зат, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе аңа ___ көннән дә соңга калмыйча яки Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге тарафыннан билгеләнгән башка срокта язма формада җавап бирергә тиеш. Җавап депутат таләбе жибәрелгән орган житәкчесе, вазыйфай зат, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

4. Таләпнең инициаторы таләптә куелган мәсьәләләрне карауда турыдан-туры катнаша ала. Таләпнең инициаторына аларны карау көне турында алдан, әмма мәсьәләне карау көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге жирле үзидарэ органын, жирле үзидарэ органының вазыйфай затын, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесен Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге билгеләгән вакытка кабул ителгән карарның үтәләше турында язма җавап бирүгә мәҗбүр итәргә хокуклы.

11 статья. Депутат мөрәжәгате

Депутат мөрәжәгате дип депутатның дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарэ органнарына, күрсәтелгән органнарның вазыйфай затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә, муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан, оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә оешмаларга һәм ижтимагый берләшмәләргә аларның компетенциясенә керүче мәсьәләләр буенча, депутат эшчәнлегә белән бәйле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатыннан, язмача мөрәжәгате санала.

2. Депутат мөрәжәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә жибәрелә.

3. Дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарэ органнарының вазыйфай затлары, аларның оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр тарафыннан депутат мөрәжәгәтләрән карау гамәлдәге

законнарда билгелэнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

4. Депутат мөрәжәгатенә җавап мөрәжәгатътә куелган сорауларның асылы буенча булырга һәм мөрәжәгать җибәрелгән вазыйфай зат тарафыннан яисә моңа вәкаләтле зат тарафыннан имзаланган булырга тиеш.

12 статья. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәтләре

Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятиеләр, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элемтәдә тора.

1. Депутат сайлаучыларның мөрәжәгатъләрен карый, гражданнарны кабул итә, дәүләт хакимиятенә тиешле органнарына, җирле үзидарә органнарына һәм иҗтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук сайлаучыларны айга кимендә бер тапкыр кабул итә.

2. Депутат сайлаучыларга үз эшчәнлекләре турында алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша хәбәр итә.

3. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатъләрен тәмин итү буенча чаралар күрә:

алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятьләрен карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрен дәрәс хәл итүгә ярдәм итә; гражданнарны кабул итә;

жәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

4. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгелэнгән урыннарда, биналарда, ишегалды территорияләрендә үткәрелә, аларның исемлеге һәм тәртибе Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге тарафыннан билгелэнгән.

Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенә җыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.

13 статья. Депутатның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге депутаты депутат фракциясе яки карала торган мәсьәләләр буенча уртақ эшчәнлек һәм позицияне белдерү өчен төзелә торган төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләр һәм башка депутат берләшмәләрен төзү, теркәү һәм аларның эшчәнлеге тәртибе Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге регламенты белән билгеләнә.

14 статья. Депутатның җирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлары белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуны тәмин итә торган бөтен хокукка ия.

2. Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге депутатының аның сайлау округында башкарылган эше, Сарман муниципаль районының Илексаз авыл җирлеге, аның органнарының карарлары һәм күрсәтмәләрен үтәве турындагы

мәгълүматын тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарэ органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәкле ярдәм күрсәтәләр, депутатка жирле үзидарэ органнары эшчәнлегә, икътисади һәм социаль үсеш программаларын үтәүнең барышы, депутатның тәнкыйди кисәтүләре һәм тәкъдимнәре буенча кабул ителгән чаралар турында мәгълүмат бирәләр, депутатка законнарны, муниципаль берәмлекләренң вәкиллекле органнары эш тәжрибәсен, жәмәгәтьчелек фикерен өйрәнүгә ярдәм итәләр.

15 статья. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан кабул ителүгә хокукы

Депутат үз эшчәнлегә мәсьәләләре буенча Илексаз авыл жирлегә жирле үзидарэ органнарының, предприятиеләрнең, оешмаларның, муниципаль милек рәвешендәге учреждениеләрнең вазыйфаи затлары тарафыннан чираттан тыш кабул ителү хокукыннан файдалана.

16 статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы

Депутат жирле үзидарэ органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфаи затларыннан депутат эшчәнлегә белән бәйле, закон тарафыннан сер буларак сакланмый торган мәгълүмат алу хокукына ия.

17 статья. Депутат бурычлары

1. Депутат бурычлы:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнарны, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, шәһәр уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәү;

2) гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәмин итү;

3) даими нигездә, кимендә айга бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итү;

4) гражданның, аларның оештыру-хокукый формасына карамастан оешмаларның, ижтимагый берләшмәләренң, дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарэ органнарының мөрәжәгатьләрен үз вакытында карау һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җавап бирү;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда елга бер тапкырдан да ким булмаган санда хисап тоту;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрен үтәү;

7) «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрен, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәү;

8) эхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәү;

9) дәүләт серен һәм закон тарафыннан саклана торган башка серләрен саклау, шулай ук гражданның шәхси тормышына, намусына һәм абруена кагылышлы, депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган белешмәләрен таратмау;

10) ел саен хисап финанс елыннан соң килүче елның 30 апреленнән дә соңга

калмыйча үзенә керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук гамәлдәге законнар нигезендә үз хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру.

2. Депутат үзенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, шәһәр Уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка бурычларны башкара.

18 статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйлә чикләүләр

1. Үз вәкаләтләрен даими нигездә башкаручы депутат хокукы түгел:

1) шәхсән яки ышанычлы затлар аша эшмәкәрлек эшчәнлегә белән шөгыйльләнергә;

2) коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга, түбәндәге очраклардан тыш:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчәмсез милек милекчеләре ширкәтенең гомуми жыелышында (конференция) түләүсез нигездә катнашу;

б) Татарстан Республикасы Законнда билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәр итү тәртибендә түләүсез нигездә коммерцияле булмаган оешма белән (сәяси партия идарәсендә, һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчәмсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында яки съездда (конференция) катнашудан тыш) идарә итүдә катнашу;

в) муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләр Советы Ассоциациясенә, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләренә, шулай ук аларның идарә органнарында тәкъдим итү;

г) идарә органнарында һәм гамәлгә куючысы (акционеры) муниципаль берәмлек булган оешманың ревизия комиссиясе алдында түләүсез нигездә муниципаль берәмлек исемнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен яклау;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш башка түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнергә. Шулай ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финансланырга тиеш түгел;

4) Россия Федерациясенен халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган идарә органнары, попечительләр яки күзәтчелек советлары һәм аларның Россия Федерациясе территориясендә эшләүче структур бүлекчәләре составына керергә.

2. Даими нигездә вәкаләтләр башкаручы депутат граждан административ яки жинаять эше буенча яки административ хокук бозу турында эш буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллеке очрактарыннан тыш) буларак катнаша алмый.

19 статья. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һәм әхлак нормаларын да катгый үтәргә тиеш, шул исәптән:

1) Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге утырышларда билгеләнгән дисциплина һәм регламентны үтәргә;

2) депутат вәкаләтләрен үтәргә бәйлә рәвештә мөнәсәбәтләргә керә торган башка депутатлар, вазыйфай затлар һәм гражданнарға карата түземлек һәм хөрмәт күрсәтергә;

3) депутат вәкаләтләрен үтәү белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны депутат эшчәнлегә белән бәйлә булмаган максатларда кулланмаса һәм таратмаса, әгәр бу мәгълүматлар дәүләт, хезмәт, коммерция серен, шәхси яки закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкит итсәләр;

4) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм шәхсэн яки аның якыннарына кагылышлы мәсьәләләргә хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар эшчәнлегенә, вазыйфай затларға, муниципаль хезмәткәрләргә һәм гражданнарға йогынты ясау өчен депутат статусыннан файдаланмаса;

5) депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик тудырырлык гамәлләр, гаризалар, эшләр, шулай ук аның абруена яисә Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге зыян китерә торган конфликтлы ситуацияләрдән тыелырга;

б) вазыйфаларны үтәгәндә мәнфәгатләр конфликтна китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык туганда, бу хакта муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы карары белән расланган тәртиптә Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатләр конфликтын булдырмауга юнәлтелгән карарларын үтәргә;

7) Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге билгеләнгән гавами чыгыш ясау кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге кушуы буенча тиешле комиссия тарафыннан карала.

20 статья. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре законнар, Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге уставы, Сарман муниципаль районының Илексаз авыл жирлеге муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутат хокукларының гарантияләре, аларны жинаять яки административ жаваплылыкка тарту, тоткарлау, арест, тентү, сорау алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылу очрақларында, шулай ук аларның торак һәм (яки) хезмәт урынын, аларның багажын, шәхси һәм хезмәт транспорт чараларын, алар тарафыннан кулланыла торган элемтә чараларын тикшергәндә, федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат әйтелгән фикере, тавыш биргәндә белдерелгән позициясе өчен һәм аның статусына туры килә торган башка гамәлләре өчен жинаять яки административ жаваплылыкка тартыла алмый, шул исәптән аның вәкаләтләре вакыты чыккач та. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан халык алдында мыскыл итү, яла ягу яки федераль закон белән каралган башка хокук бозу очрақларына кагылмый.
